

Số: NNHD-12/DBSH/TTCN

Hà Nội, ngày 01 tháng 12 năm 2023

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/12/2023 đến ngày 31/12/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 11/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 74-79%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 435-447°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 61-64mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 7-70mm; Nhiệt độ tối cao trung bình đạt khoảng 28°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-21°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-1,5°C, có nơi cao hơn. Tổng lượng mưa tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn từ 20-40%, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ.

Trong tháng 11/2023, khu vực đã xuất hiện 2 đợt KKL vào các ngày 06/11 và 12/11 được tăng cường vào ngày 16; trong đó, đợt KKL ngày 12/11 có cường độ mạnh đã ảnh hưởng đến hầu khắp khu vực Bắc Bộ. Trong tháng 11/2023, do ảnh hưởng của KKL nên trong nửa đầu tháng, khu vực Bắc Bộ cũng xuất hiện một vài ngày có mưa vừa, mưa to, cục bộ có mưa rất to và đã ghi nhận một số trạm có lượng mưa ngày vượt GTLS cùng thời kỳ. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-30/11/2023)

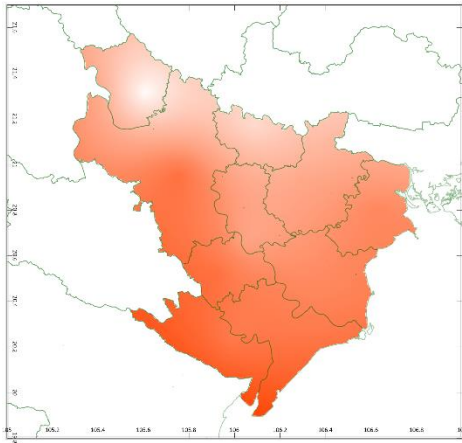
Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 11
Độ ẩm không khí (%)	78,6-84,0	66,2-71,1	74,6-82,9	73,6-79,0
Nhiệt độ tối cao (°C)	30,9-31,7	24,6-25,6	26,5-27,6	27,8-28,3
Nhiệt độ tối thấp (°C)	23,1-24,5	16,1-18,0	19,5-20,7	20,1-21,0
Tích ôn hữu hiệu (°C)	188,8-198,5	116,6-120,7	120,5-129,6	434,5-447,1
Mưa hữu hiệu (mm)	0,9-30,5	1,5-41,2	0,0-5,6	6,9-70,1
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	25,3-26,1	18,9-19,7	17,1-18,1	61,4-63,9

Trong tháng 11, thời tiết trên hầu khắp khu vực phổ biến ít mây, ban ngày trời nắng nhẹ, một vài ngày có mưa tuy nhiên lượng mưa không đáng kể đã tạo điều kiện thuận lợi cho vệ sinh đồng ruộng, cày ải, phơi đất nhằm tiêu trừ tối đa mầm bệnh còn sót lại để hạn chế sự di trú sang vụ sau, đảm bảo cho công tác gieo cấy lúa vụ Đông Xuân sắp tới diễn ra thuận lợi.

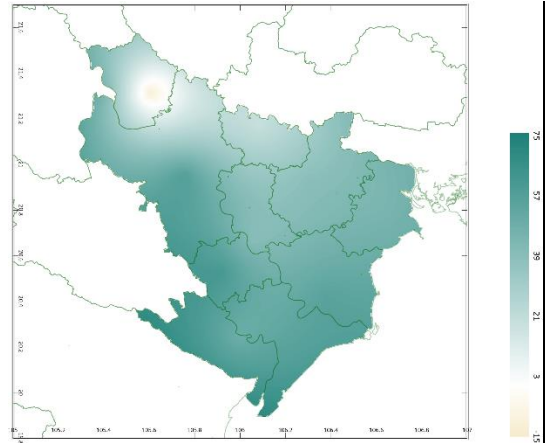
Cây ngô Đông trong các giai đoạn gieo trồng – cây con – xoáy nõn – trở cờ - phun râu – phát triển bắp. Trong tháng 11, thời tiết trên khu vực phổ biến ít mây, ngày có nắng nhẹ, đan xen giữa những ngày nắng nhẹ và không mưa là những ngày thời tiết có mây, có mưa với lượng mưa không đáng kể đã tạo điều kiện cho quá trình gieo trồng và trở cờ - thụ phấn trên cây ngô Đông diễn ra thuận lợi; tuy nhiên, cũng do điều kiện lượng mưa trong tháng 11 tương đối thấp, nhiều vùng gần như không có mưa nên lượng nước cung cấp cho cây ngô không được đảm bảo, cây ngô sinh trưởng và phát triển kém hơn. Trong tháng, sâu keo mùa thu đã xuất hiện và gây hại cho nhiều vùng trồng ngô trong khu vực; bên cạnh đó, còn có các đối tượng như bệnh bạch tạng, bệnh chết héo cây con, bệnh lở cổ rễ, bệnh đốm lá, bệnh khô vằn, rệp hại cờ...

Rau vụ Đông trong tháng 11 ở các giai đoạn gieo trồng – cây con – phát triển thân lá/củ/quả - thu hoạch. Thời tiết trong tháng 11 trên khu vực Đồng bằng sông Hồng phổ biến ít mây, đêm không mưa, ban ngày có nắng nhẹ đã tạo điều kiện cho quá trình gieo trồng cũng như thu hoạch các diện tích rau đã đến kỳ thu hoạch diễn ra dễ dàng hơn. Tuy nhiên, do lượng mưa trong tháng 11 trên hầu hết các vùng trong khu vực tương đối thấp, nhiều nơi gần như không có mưa; cục bộ một vài nơi có mưa nhỏ - mưa vừa khiến công tác chăm sóc các diện tích rau (đặc biệt là nước tưới) diễn ra khó khăn hơn, cây rau sinh trưởng và phát triển kém hơn do thiếu nước. Các đối tượng sâu bệnh hại chủ yếu trên cây rau trong tháng 11 như: sâu xanh, sâu khoang, bọ nhảy, bọ rầy, bệnh sương mai, bệnh héo xanh...

2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/12/2023 đến ngày 31/12/2023)

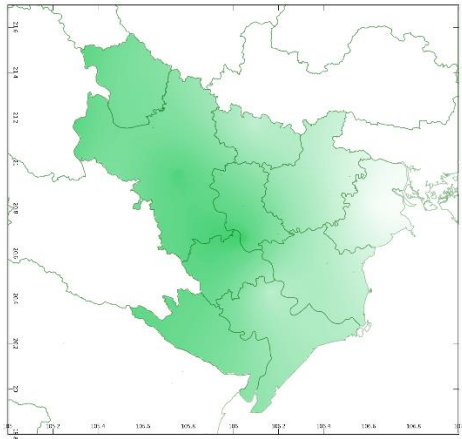

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

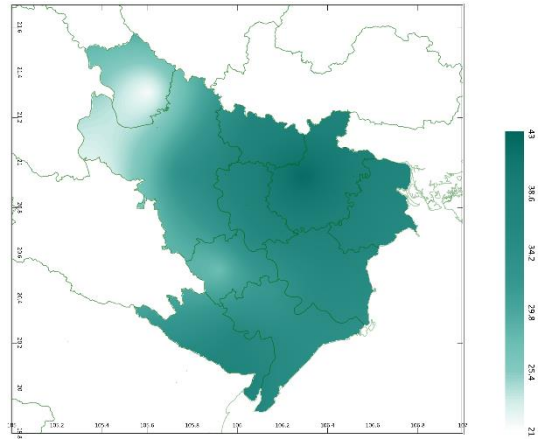

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

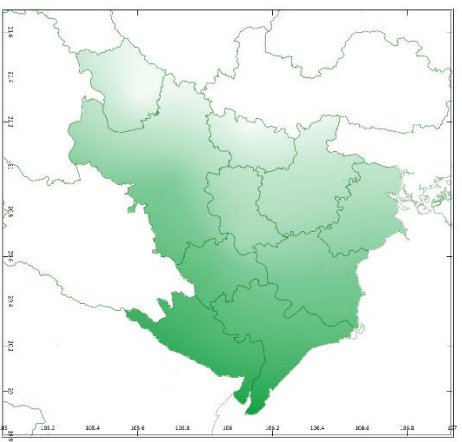

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

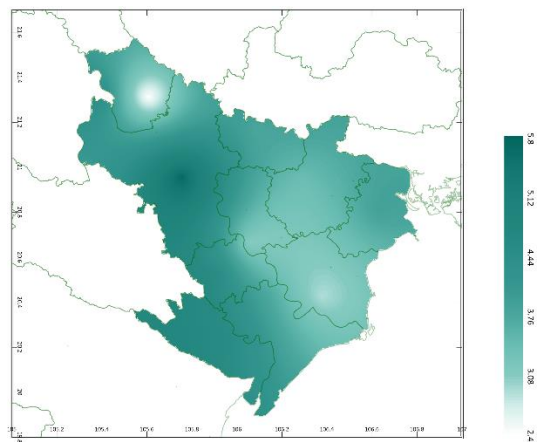

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

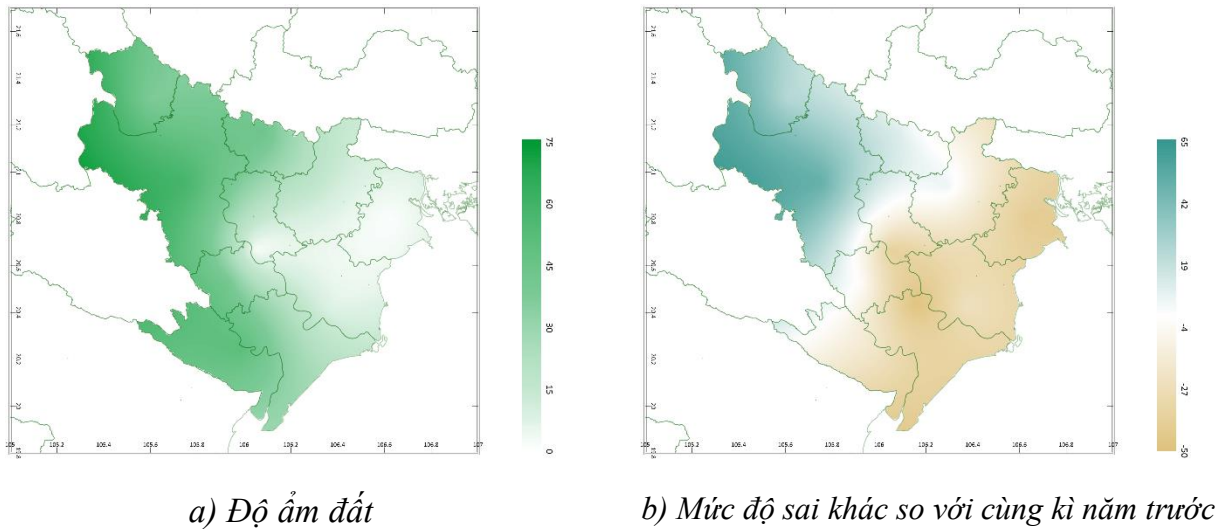

a) Bốc thoát hơi tiềm năng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ bốc thoát hơi tiềm năng

Hình 4: Bản đồ độ ẩm đất

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 19-21°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 15-18°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 83-135°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 73-97°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 67-83°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) trên hầu hết khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 19-61°C; Riêng một phần phía Đông Nam của tỉnh Vĩnh Phúc, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế thấp hơn cùng kỳ khoảng 11°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 12-26mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 13-16mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 5-16mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu trên hầu hết khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 21-42mm.

Độ ẩm đất trong tháng 12/2023 dao động trong khoảng 1-59%. So với cùng kỳ năm trước, độ ẩm đất tại các tỉnh thuộc phần phía Đông và phía Nam của khu vực bao gồm: Hải Dương, Hải Phòng, Hưng Yên, Hà Nam, Nam Định, Ninh Bình, Thái Bình có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 2-48%; Các vùng còn lại trong khu vực, độ ẩm đất có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 6-50%.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 54-57mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trên toàn khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 2,4-5,7mm.

Độ ẩm không khí tháng 12/2023 dao động trong khoảng 83-87%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 12
Độ ẩm không khí (%)	79,7-84,8	87,5-90,8	82,8-86,2	83,4-86,7
Nhiệt độ tối cao (°C)	19,3-23,7	17,3-20,0	17,1-19,2	18,9-21,0
Nhiệt độ tối thấp (°C)	14,7-20,0	15,2-17,8	14,3-16,1	15,2-17,8
Tích ôn hữu hiệu (°C)	82,8-134,7	72,7-97,4	67,2-83,4	241,4-311,2
Mưa hữu hiệu (mm)	11,9-25,7	13,3-15,8	4,7-15,8	41,3-47,8
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	19,2-20,9	17,2-18,4	16,9-17,9	53,8-57,2
Độ ẩm đất (%)	1,2-58,5			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 12/2023 tại khu vực cao hơn so với TBNN từ 1,0-2,0°C; Tổng lượng mưa phổ biến ở mức thấp hơn so với TBNN từ 20-50mm. Trong tháng 12 vẫn có khả năng xuất hiện bão/ATNĐ trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực nước ta. Trong tháng 12/2023, không khí lạnh tiếp tục gia tăng về tần suất; tuy nhiên, cường độ các đợt KKL có xu hướng hoạt động yếu hơn so với TBNN cùng thời kỳ. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Trong tháng 12, Lúa vụ Đông Xuân bắt đầu xuống giống – gieo mạ. Ở giai đoạn gieo – mạ, cây lúa cần độ ẩm trong đất ở trạng thái bão hòa. Dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 12 trong khu vực cơ bản phân bố tương đối đều giữa các tuần trong tháng và giữa các vùng với nhau. Dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu trên khu vực trong tháng 12 dao động từ 41-48mm, độ ẩm đất dự báo đạt từ 1-59%, thấp hơn độ ẩm đất thích hợp cho cây lúa trong giai đoạn này, trong quá trình chăm sóc người dân cần chú ý thường xuyên kiểm tra đồng ruộng và kịp thời tưới nước bổ sung nhằm duy trì độ ẩm trong đất ở trạng thái bão hòa để đảm bảo cho quá trình phát triển trên cây mạ diễn ra thuận lợi; khi cây mạ đạt từ 2 lá thật, tiến hành bón thúc bổ sung kali, ure để giúp bổ sung dinh dưỡng cho cây mạ phát triển. Bên cạnh việc đảm bảo độ ẩm cần thiết và cung cấp dinh dưỡng đầy đủ cho cây mạ; việc chống rét cho cây mạ Đông Xuân cũng là một điều rất cần thiết. Trong điều kiện thời tiết tháng 12 trên khu vực được dự báo tiếp tục chịu ảnh hưởng của không khí lạnh khiến cho nền nhiệt độ trên khu vực giảm đáng kể, một số nơi tại Vĩnh Phúc, Hà Nội, nhiệt độ trung bình ngày có thể giảm xuống dưới 20°C; do đó, trong quá trình chăm sóc, người dân cần chú ý có các biện pháp giúp giữ ấm cho cây mạ như: giữ nước ngập 2/3 luống mạ, dùng tro bèo/phân lân để phủ lên trên mặt luống mạ, tiến hành làm khung vòm và sử dụng nilong để phủ lên trên khung để giúp giữ ấm cho cây mạ trong

những ngày nhiệt độ ngoài trời giảm thấp (lưu ý tiến hành che phủ cho cây mạ trong các buổi đêm, sáng sớm và chiều tối, ban ngày khi nhiệt độ ngoài trời tăng ấm trở lại trên 20°C, cần mở hé 1 bên nilong và có thể mở toàn bộ nilong khi nhiệt độ ngoài trời trên 25°C để giúp cây mạ thích nghi với điều kiện môi trường xung quanh. Trong tháng 12, sâu bệnh hại trên cây mạ không đáng kể do thời gian phát triển của cây mạ tương đối ngắn khiến cho sâu bệnh hại ít khi kịp phát triển gây hại.

Cây ngô Đông trong tháng 12 ở các giai đoạn mới trồng – cây con – phát triển thân lá - xoắn nõn trở cò - phát triển bắp – thu hoạch. Trong mỗi giai đoạn, nhu cầu về nước cho cây ngô là khác nhau. Ở giai đoạn mới trồng, độ ẩm đất thích hợp cho ngô dao động từ 70-80%; đối với giai đoạn cây con – 3-4 lá, nhu cầu về nước cho cây ngô giảm xuống, độ ẩm đất thích hợp cho cây ngô lúc này từ 60-65%; từ giai đoạn 3-4 lá – 13-14 lá, độ ẩm đất thích hợp cho cây ngô từ 70-80%; từ khi cây ngô 13-14 lá - trở cò phun râu, đây là thời kỳ khủng hoảng về nước đối với cây ngô, độ ẩm đất thích hợp đối với cây ngô trong giai đoạn này từ 80-85%; từ khi thâm râu – chín, nhu cầu về nước của cây ngô giảm xuống, độ ẩm đất thích hợp cho cây ngô lúc này đạt từ 70-80%. Dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu trên khu vực dao động trong tháng 12 tương đối thấp (dao động trong khoảng 41-48mm), độ ẩm đất trên khu vực dự báo đạt từ 1-59%, thấp hơn độ ẩm đất thích hợp đối với cây ngô ở tất cả các thời kỳ. Trong điều kiện thời tiết ít mưa, quá trình trở cò - thụ phấn trên cây ngô có khả năng diễn ra thuận lợi hơn, đồng thời việc thu hoạch các diện tích bắp ngô đã đạt thành phẩm sẽ diễn ra dễ dàng hơn. Tuy nhiên, cũng do lượng mưa hữu hiệu dự báo trong tháng 12 tương đối thấp, độ ẩm đất tại nhiều nơi trên khu vực giảm thấp sẽ khiến cho nhu cầu về nước cho cây ngô không được đảm bảo. Vì vậy, trong quá trình chăm sóc, người dân cần chú ý chủ động nguồn nước và tiến hành tưới bổ sung cho cây ngô nhằm đảm bảo duy trì độ ẩm đất thích hợp cho cây ngô theo từng giai đoạn cụ thể (đặc biệt là các diện tích ngô ở thời kỳ 13 lá - trở cò phun râu tại các tỉnh Hải Phòng, Hưng Yên, Thái Bình là những tỉnh được dự báo có độ ẩm đất trong tháng 12 xấp xỉ dưới 7%). Bên cạnh việc đảm bảo điều tiết nước hợp lý nhằm đảm bảo độ ẩm đất nằm trong giới hạn độ ẩm tối ưu của cây ngô theo từng giai đoạn; người dân cần chú ý: tiến hành tỉa dặm để đảm bảo mật độ khi cây đạt từ 2-3 lá thật; khi cây đã đạt 4-5 lá thật, cần tỉa bớt những cây thừa (chỉ giữ lại mỗi hốc 1 cây khỏe mạnh) kết hợp xới xáo, làm cỏ, vun gốc và bón thúc lần 1; khi cây đạt từ 9-11 lá thật, cần làm sạch cỏ trong ruộng, xới xáo vun cao luống kết hợp bón thúc lần 2 nhằm cung cấp đầy đủ dinh dưỡng cho cây, giúp cây phát triển khỏe mạnh, hạn chế sâu bệnh hại trú ngụ của các đối tượng sâu bệnh hại và sự cạnh tranh dinh dưỡng của cỏ dại với cây ngô và giúp cây tăng khả năng chống chịu đối với sâu bệnh hại cũng như điều kiện thời tiết bất lợi. Sâu keo mùa thu, sâu xám, sâu đục thân/bắp, rệp hại cò, bệnh đốm lá, bệnh khô

vấn... là các đối tượng cần được chú ý theo dõi và chủ động phòng trừ kịp thời trên cây ngô trong tháng tới.

Rau vụ Đông trong tháng 12 tiếp tục trong giai đoạn gieo trồng – cây con – phát triển thân lá – thu hoạch. Độ ẩm đất thích hợp cho cây rau dao động trong khoảng 70-85%. Trong tháng 12, dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu trên khu vực dao động trong khoảng 41-48mm, độ ẩm đất trên khu vực đạt từ 1-59%; có thể nhận thấy, độ ẩm đất trong tháng tới trên toàn khu vực thấp hơn độ ẩm đất thích hợp đối với cây rau các loại. Trong điều kiện lượng mưa và độ ẩm đất thấp, quá trình sinh trưởng và phát triển của cây rau sẽ bị ảnh hưởng. Người dân cần chú ý tưới thêm nước bổ sung cho cây rau nhằm duy trì độ ẩm trong đất trong khoảng 70-85% (đặc biệt là các diện tích rau đang trong giai đoạn phát triển thân/lá/củ/quả tại các tỉnh Hải Phòng, Hưng Yên, Thái Bình); bên cạnh đó, cần chú ý bón phân định kỳ với lượng cân đối và hợp lý để giúp cây rau sinh trưởng khỏe mạnh, đảm bảo cho năng suất - chất lượng - sản lượng rau khi thu hoạch cũng như giúp cây rau tăng khả năng chống chịu đối với điều kiện ngoại cảnh bất lợi. Trong tháng tới, cần chú ý các loại sâu ăn lá, bọ nhảy, rầy mềm, bọ phấn, bệnh thán thư, bệnh sương mai, héo xanh, lở cổ rễ... tiếp tục gây hại cho nhiều vùng trồng rau trong khu vực.

Trong tháng 12, bão/ATNĐ vẫn có khả năng xuất hiện trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực. Người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, để kịp thời phòng tránh khi có bão/ATNĐ.

Tin phát ngày: 01/12/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/01/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng